Бекитемин: ________ «3» февраль ________ 2023-ж предмети: Кыргызстан-тарыхы класс: 6

О.Б.Б: Байбекова Р. ________

Сабактын тиби: *жаны темaны өздөштүрүү*

Сабактын формасы: *акыл чабуулу, кроссворт, топто иштөө, жекече иштөө*

Предмет аралык байланыш: д-тарых, география

Сабактын темасы: 5-параграф Дабан мамлекети.

Сабактын максаты
Билим берүүчүлүк: 1)Тарыхый картаны пайдалануу менен байыркы цивилизациялардынордун,алардын жаратылыш шарттарын жазып бере алат. **Өнүктүрүүчүлүк**:. 2) Маданияттын негизги жетишкендиктерине мүнөздөмө берүү менен дүйнөлүк маданиятка байыркы цивилизациянын кошкон салымын баалоо аркылуу анын маданий өнүгүшүндөгү өзгөчө м аанилүүлүгүн аныктай алат. **Тарбия берүүчүлүк:** Тарыхка обьективдүү көз караш менен анализ берүүгө калыптанышат. **Сабактын жүрүшүү:** 1. Уюштуруу жоктоо. 2.Окуучуларды эки толпко бөлүү . 3.Окуучуларга берилген темасын окуп тушуну методу менен теманы берип 10-15мин окуушат андан кийин ар бир топтон 1-2 окуучсу чыгып үшүнгөнүн айтып беришет. Эки топ бир бирине суроо жооп менен кайрылышат. Туура жооп берген топко бирден упай менен бааланат. 4. Окуучулар суроолорго жооп беришет.Мугалим Дабан мамлекети жонүндо кеңири маалымат берет. 5. Крассворт, дал келтирүү менен бышыктайбыз. 6. Окуучулардын суроолоруна жооп берүү 7. Баалоо (мактоо иретинде,баа).

Негизги компетенттүүлүктөр:	***Предметтик компетенттүүлуктөр***
Маалыматтык *компетентүүлүк: алынган тарыхый социалдык маалыматка сынчыл талдоо жасап курчап турган реалдуулука карата өз позициясын аргументтүү коргоп, аларды пайда болгон көз караштык системалар менен салыштыра алат:* **Социалдык-коммуникациялык** *өз максаттарын башка адамдардын жана социалдык топтордун кызыкчылыктары менен салыштырат, позициялардын түрдүүлүгүн таанунун жана баалуулуктарга*	***1. Хронологиялык жана картографиялык:*** *Тарыхтагы негизги окуялардын даталарын атайт жана мезгилдерге бөлүштүрө билет, хронологиялык талблица түзө алат.* ***Тарыхый цивилизациялык:*** *дүйнөлүк маданияттын көптүрдүүлүгү жөнүндө элестете алат.* ***3. Этномаданий:***

(диний, этникалык, профессионалдык, инсандык ж.б.), башка адамдарга карата урматтоо мамилесинин негизинде өз көз караштарын маданияттуу коргой алат. **Өз ишин уюштуруу жана маселелерди чечүү компетенттүүлүгү**: *окуяларга жана инсандарга аргументтүү мүнөздөмө берет.*	*тарыхый билимди колдонуу менен өз өлкөсүнүн жана дүйнөлүк тарыхый эстеликтерди аныктайт жана* ***4.Социалдык жарандык*** *жалпы адамзаттын негизги баалуулуктарды анализдей алат*

Сабактын мазмуну	ресурстар		баалоо
	усулдар	каражаттар	
Уюштуруу: Саламдашуу. Окуучуларды журнал боюнча толуктоо. Окуучулардын китептерин, окуу куралдарын, класстын тазалыгын көзөмөлдөө . Жагымдуу маанай түзүү	Беш манжа Белек берүү		
а) үй тапшырмасын текшерүү: б) өтүлгөн теманы кайталоо: анын жаңы тема менен байланышы			
- **Жаңы теманы түшүндүрүү:**Дабан б.з.ч. 3-1 кылымдарда Фергана өрөөнүндө түзүлгөн.Фарсы жазма булактарынын Паркана. Кытай жылнаамаларында Да-юань Дабандеп аталган. Мамлекеттин 70тен ашык шаарлары болгон.Ордосу Эрши шаарында жайгашкан.Шаар катар катар дубалдар менен курчалган.Ферrгананын калкы болжол менен 60 миң уй-бүлө.300миң адамдан турган.сырткы кел бети европеиддерге окшош болгон.Паркана жана Дабан мамлекетинин мааныси “ажайып кооз” дегенли түшүндүрөт. **Дабандын чарбачылыгы**:Калкы негизинен дыйканчылык менен кесиптенишкен,күрүч,буудай,жүзүм,пахта,беде өстүрүшкөн.Өзгөчөжүзүмдү баалашкан.узак убакытка чейин сакталуучу шараптарды жазашкан.Дабанда отуруктавшкан мал чарбачылыкта өнүккөн.Алар уй,кой,төө,жылкы багышкан.Дабандыктар өзүнүн аргымактары менен таанылган.Аларды “Асман аттары “деп аташкан.Бүт Фергана эли сыймыкташкан.Дабандыктар “Дабан аргымактар” деген жылкылары менен даңазаланган.Ал эми Дулдул атарды Дабандагы мамлекеттин башында турган мыктыларда мандайында жаралган эң куту	ангемелешүү Окуу китеби Кезектшип бири бирин окутуу Түгөйү менен	Акыл чабуулу Оозеки **№1 тиркеме** №2 тиркеме Көрсөт-мөлүү	Диагно Формат

катары тутушкан.Дулдун атар эч убукта сатууга,союга жана тартууга кеткен эмес.Душмандар кол салган мезгилде ок тийген аргымакок тийген аргымактар өлгөнүн көрсөтпөй кайып болуп кеткен деп айтылган.Каарданган император ферганагасогуш жарыялаган Б.з.ч.103жылы аскер башчы Ли Гуанлинин жетекчилиги менен 6миңатчан аскерлер жана жөө атчандар кытайларды кошуну Ферганага аттанган,	иштөө, салыштыруу		Суммат
Бышыктоо: 1.Дабан мамлекети канчанчы кылымда Фергана өрөөнүндө түзүлгөн? 2.Пакана жана Дабан аталыштын түпкү мааниси? 3.Фергананын калкынын саны? 4.Дабандыктардын аргымактарын кандай аташкан? 5.Б з ч 105-жылы ким Дабан мамлекетин каратып алууну көздөгөн.? 6.Ферганага ким согуш жарыялаган кайсы жылы? 7.Дабан мамлекети кайсы аймакта жайгашкан7 8.Дабан мамлекетинин калкы эмне менен кесиптенишкен? 9.Эмне үчүн Кытайлыктар менен Дабандыктар согушкан?. 10.Дабандыктар кайсы жаныбарды аяп аздектеп багышкан? 11.Дабан мамлекети дүйнө жүзүнө эмнеси менен таанымал болгон.	Топтордо иштөө Жекече иштөө		Кайтарı байланı
Жыйынтыктоо: Окуучулар кроссвот, дал келтирүү менен сабакты жыйынтыктайбыз.			
Үй тапшырма: 5 параграф Дабан мамлекети 27 бет Создөрдүн маанисин тушундургулө.Өзунөрдү текшергиле. Карта менен иштегиле.Сүрөттөргө баяндама.	Колдонмо тетрадь	конспект	